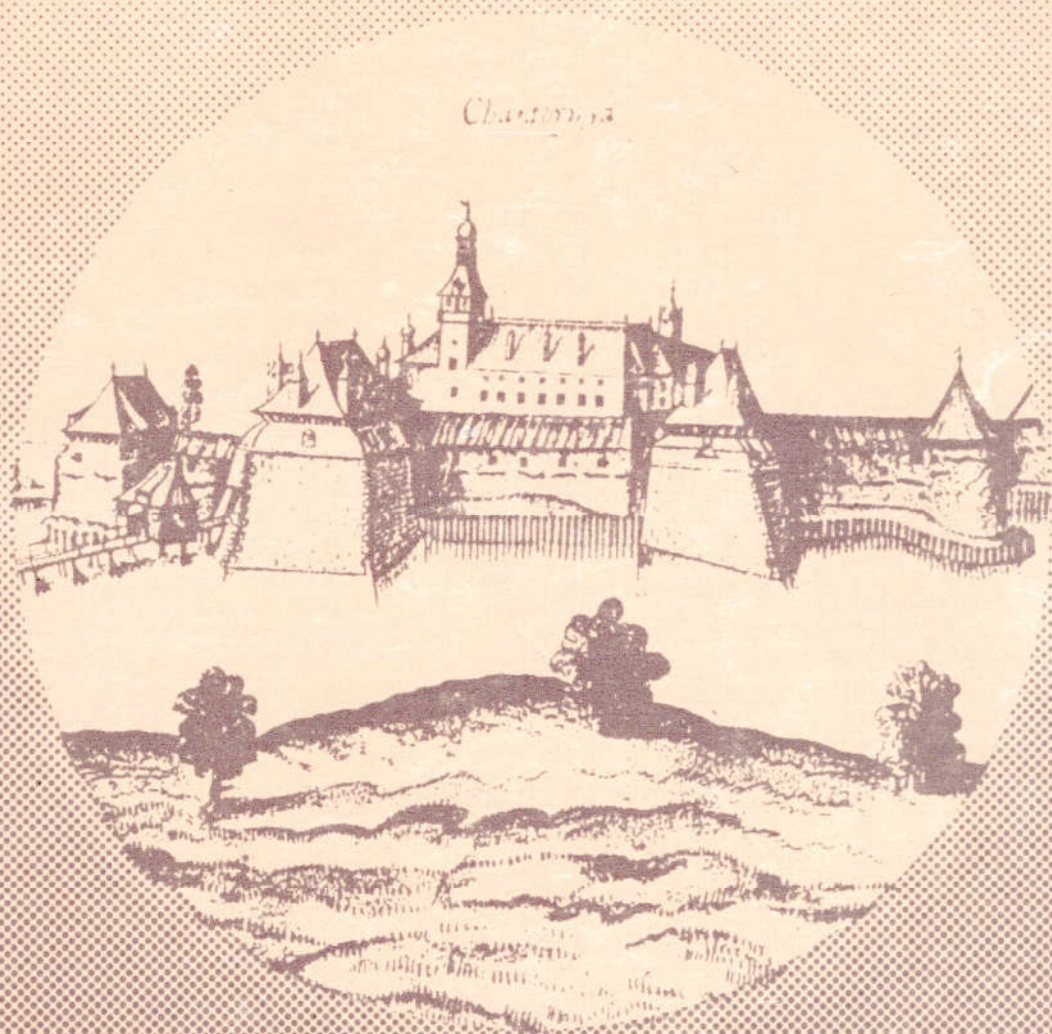

MUZEJSKI VJESNIK

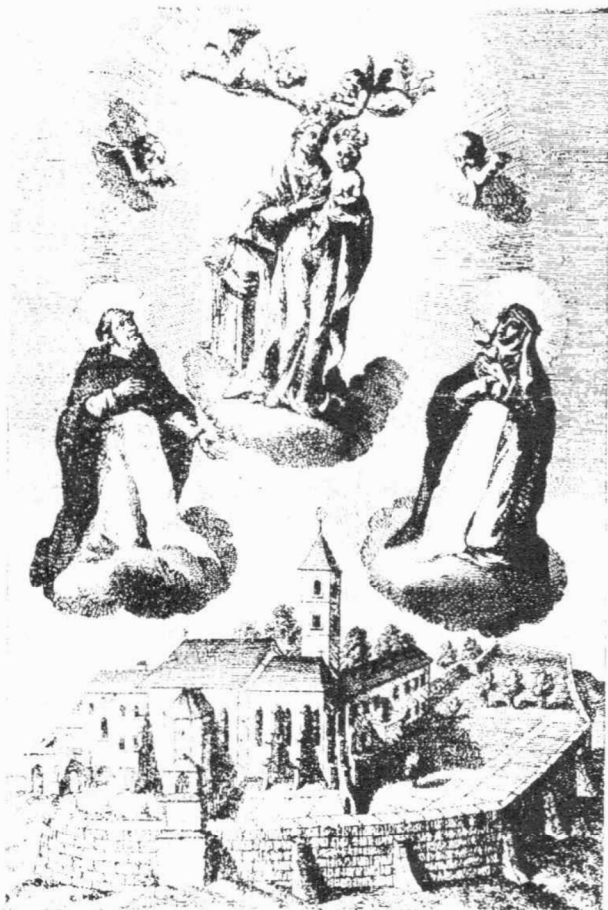
GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

16

MUZEJSKI VJESNIK 16

PRIKAZI I ČLANCI

Sl. 1

Puttar je uložio silan trud, jer su fotografije rađene u kopijama od kojih je dio bio namjenjen gospodinu Ivanu Rabuzinu idejnom začetniku izložbe.

Nakon izrade radnog predloška budućeg kataloga za koji su uvodne napise sastavili kustosi Hajduk i Klemm zajedno s Ivanom Rabuzinom, Tomislavom Šolom i Matom Kopjarom, suradnicima u pisanju kataloga, trebalo je ponovno obići sve crkve i župne dvorove i na licu mjesta snimiti fotografije u boji koje će biti reproducirane u spomenutoj publikaciji.

Dobar dio sveukupnog napora uloženog u ostvarenje ove zanimljive izložbe bilo je prevoženje izložaka u varaždinski muzej. Iznajmljenim automobilom, kojeg je osigurala Matica Hrvatska iz Novog Marofa, glavni organizator izložbe, prevožene su umjetnine tijekom nekoliko dana. Automobil za prijevoz tereta, iako ne posve vičan, vozio je restaurator varaždinskog muzeja Mijo Igrec, tek da time smanji troškove koje će organizator imati još i za tiskanje kataloga. Jednako je bilo i s prevoženjem vitrina koje su posuđene u Muzeju grada Zagreba koje su također tijekom nekoliko dana prevožene u Varaždin.

Nakon svega uloženog napora izložba Crkvena umjetnost i baština novomarofskoga kraja je otvorena u prisustvu mnogobrojnih uzvanika i pobudila kasnije veliku pažnju kulturne javnosti. Brojni posjetitelji i napisi u stručnim i novinskim listovima dali su joj dodatni značaj i potvrdili razložnost suradnje dvaju muzeja koja traje već godinama.

Nada MATIJAŠKO, Muzej prehrane "Podravka"

UZ DESETU GODIŠNJICU PODRAVKINOG MUZEJA PREHRANE

Kada je "Podravka" 5. studenoga 1982., u adaptiranom prostoru stare gradske klaonice po prvi puta otvorila vrata Zbirke o razvoju prehrane, bio je to događaj koji je odjeknuo među muzejskim djelatnicima. Prvi muzej te vrste u nas, pa još u okrilju jedne od vodećih tvornica prehrambene industrija, budio je znatiželju, ali i nadu da to neće biti još jedan muzej u duhu tradicionalne prezentacije građe već mjesto interdisciplinarnih istraživanja, rezultati kojih bi bili predstavljeni na suvremen način: problematiziranjem hrane u "čitavom spektru od materijalnog do duhovnog dobra", "od njezine socijalne i antropološke do filo-

zofske dimenzije". Iako nije dosegao takvu kvalitetu djelovanja, ne treba ipak potcijeniti ono što je postignuto. Entuzijazam, trud i znanje "Podravkinih" djelatnika koji su projekat Muzeja iznijeli do konkretizacije, a koji se i danas očituju u atraktivnoj postavi te suvremeno uređenom izložbenom prostoru, konzervatorskoj radionici i depoima, ostat će i dalje čvrst temelj za budućnost, pa i za jedan kvalitativno osmišljeniji muzej od kojeg, dakako, ne treba odustajati.

Muzej prehrane morao se već na samom startu pomiriti s nekim kompromisima - umjesto u novoizgrađenom modernom muzejskom

Sl. 1

kompleksu od 4 600 m² zatvorenog prostora, započeti rad u prostoru od 1 400 m² (ukupni radni, izložbeni i prostor depoa), a umjesto prikaza razvoja tehnologije hrane od prapovijesti do elektronskog stroja (proizvodnja, prerada, promet i konzumacija hrane prema vrstama namirnica) zadovoljiti se stalnom postavom koju čine etnografski odjel (presjek gospodarstva i prerade namirnica s početka 20. stoljeća na području sjeverozapadne Hrvatske) i odjel industrijske tehnologije (prva linija "Podravka" juha, ambalaža i etikete). Uskoro po otvaranju, ukinut je Savjet muzeja. To je oslabilo komunikaciju između Muzeja prehrane i zaposlenih u "Podravki", onih kojima je uspješna djelatnost Muzeja trebala biti u osobitom (kolektivnom) interesu. Nadalje, česti prelasci Muzeja iz jedne organizacijske cjeline (unutar "Podravke") u drugu, nisu niti kasnije doprinijeli nekom značajnijem napretku.

Pa ipak, i u takvim uvjetima rada, Muzej prehrane bilježi svake godine posjetu između 5-7 tisuća posjetitelja, razvija uspješnu suradnju sa osnovnim i srednjim školama, a također i muzejskim ustanovama. U konzervatorskoj radionici kontinuirano se vrši zaštita izloženih te najugroženijih predmeta, a postignuti su i dobri rezultati konzervacije eksponata od tijesta. Istraživanja pojedinih tema iz povijesti "Podravke" i terenska istraživanja prehrane seoskog stanovništva sjevero-

zapadne Hrvatske te neki pokušaji sustavnijih prikaza pojedinih segmenata gospodarstva (uzgoj žitarica, pčelarstvo, vinogradarstvo, proizvodnja rakije i sl.) prezentirani su javnosti tematskim izložbama i publiciranim člancima.

Jednom takvom izložbom ujedno je obilježena deseta obljetnica Muzeja prehrane. Tridesetak eksponata korištenih u vinogradarstvu i podrumarstvu bilogorskog kraja, odabranih iz depoa Muzeja i po prvi puta konzerviranih te desetak fotografija na temu gorica i kleti majstora umjetničke fotografije Bolte Ranilovića, izloženo je u ugostiteljskom objektu "Štagelj" na Podravkinom rekreacijskom centru nedaleko od Koprivnice. REzultati etnološkog istraživanja arhitekture podravskih kleti, vinogradarskih poslova i običaja, provedenog u rujnu i listopadu 1992., tiskani su u katalogu izložbe, mahom u obliku izvornih kazivanja. Izložba "Tradicionalno podravsko vinogradarstvo" otvorena je 10. studenog 1992., a da se dragih starih običaja, posebice martinjskog kušanja vina, ne bismo samo prisjećali, za brojne posjetitelje upriličena je degustacija "bijelog stolnog" nekolicine podravskih vinogradara, ponuđenog iz bačvice, platenki ili pak iz boca opremljenih originalnom etiketom. Izložba je realizirana u suradnji s "Podravkinim" Sektorom za unapređenje ugostiteljstva.

SADRŽAJ

MUZEOLŠKA PROBLEMATIKA

Zvonko HITREC DIDAKTIČKO - METODIČKO OSMIŠLJAVANJE MUZEJSKE PREZENTACIJE	3
Anita ŠESTANJ - PERIĆ UPORABA RADNIH LISTIĆA UZ IZLOŽBE U VARAŽDINSKOME MUZEJU	5
Marina ŠIMEK MALA MUZEJSKA UČIONICA	6

ARHEOLOGIJA

Marijan BILIĆ ZBIRKA GRČKOG NOVCA IZ GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	11
Ana BOBOVEC GRAD MOSLAVINA U SVJETLU DOSADAŠNJIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA	17
Tatjana LOLIĆ, Amelio VEKIĆ, Slobodan OLIĆ IZVJEŠTAJ O ARHEOLOŠKIM ISKOPAVANJIMA U ČAKOVCU PROVEDENIM 1992. GOD. NA LOKALITETU STARI GRAD	21
Zorko MARKOVIĆ OSVRT NA NEKOLIKO NOVIH PRILOGA POZNAVANJU HRVATSKOG SREDNJOVJEKOVLJA (1990-1992. god)	24
Zorko MARKOVIĆ NEKOLIKO ZANIMLJIVIH ARHEOLOŠKIH NALAZA IZ KOPRIVNIČKE PODRAVINE	26
Marina ŠIMEK KASNOSREDNJEVJEKOVNI NALAZ IZ LUDBREGA	30
Vjekoslav ŠTRK ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA POVIJESNE URBANE CJELINE ČAZME U 1992. GODINI	35
Josip VIDOVIĆ NASTAVAK SUSTAVNIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA U ŠENKOVCU	41

ETNOLOGIJA

Marija BORKO NEKOLIKO MEDIMURSKIH DJEČJIH IGARA	44
Melita ĐANIĆ OSNOVANA " DRUŽINA " ČUVARI TRADICIJA HRVATSKIH OBITELJSKIH ZADRUGA	45
Slavica MOSLAVAC GLAZBENA FOLKLORNA BAŠTINA MOSLAVINE	46
Slavica MOSLAVAC USKRSNI OBIČAJI ČEHA I SLOVAKA U MEDURIČU	50

KULTURNA POVIJEST

Zdenko BALOG SJEVERNI PORTAL TRAKOŠĆANSKE CRKVE	53
Dražen KOVAČEVIĆ FRANJEVAČKI SAMOSTAN U PODGRADU	56
Lidija PLAVEC BIDERMAJER NAMJEŠTAJ NA PRIMJERIMA IZ FUNDUSA MMČ	58
Mladen MEDAR PRILOG POZNAVANJU GRADEVNE DJELATNOSTI U BJELOVARU	61
Magdalena LONČARIĆ O JEDNOM ŠALJIVOM GLASILU U FUNDUSU POVIJESNOG ODJELA GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	63

POVIJEST

Božidar GERIĆ 1. IZVORI ZA POVIJEST BJELOVARA I BJELOVARSKOG KRAJA	66
Stjepan HAJDUK OTKRIĆE PRVE POGODBE O BARBIRENJU	71

Zoran HOMEN	
PRAVILNIK ZA BLUDILIŠTA U GRADU KRIŽEVCU IZ 1913. GODINE	73
Franjo HORVATIĆ	
GRBOVNIK ŽITELJA GRADA KOPRIVNICE	75
Goran JAKOVLJEVIĆ	
POLAGANJE UČITELJSKE PRISEGE U BJELOVARSKOJ GIMNAZIJI POČETKOM STOLJEĆA	77
Vladimir KALŠAN	
PRILOG ZA POVIJEST VINOGRADARSTVA U MEDIMURJU	79
Marjan KATUŠIĆ	
NARODNI POKRET 1903. GODINE U ZAPREŠIĆU (uz 90.obljetnicu)	81
Magdalena LONČARIĆ	
ZASTAVE ŽUPANIJE VARAŽDINSKE U GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	84
Slavica MOSLAVAC	
ET KOTTYNA DENIQUE INSIGNE SUUM PROFECIT (I Kutina je naposljetku dobila svoj počasni znak)	87
Ljerka PERČI	
DOZVOLA ZA FOTOGRAFIRANJE IZ 1914. GODINE	88
Hrvoje PETRIĆ	
DELEKOVEC U SREDNJEM VIJEKU	90
Antun STIŠČAK	
TATARI SU PUSTOŠILI HRVATSKOM PRIJE 750. GODINA	93
Mladen NADU	
NASELJA I SELA SESVETSKOG PRIGORJA U SREDNJEM VIJEKU (II) (13 — 16. stoljeće)	95

PRIKAZI I ČLANCI

Ljerka ALBUS	
PRVI SEMINAR DRUŠTVA FOLKLORISTA	102
Antica BREGOVIĆ	
Prirodoslovna mapa "IZ ALBUMA FRANJE PL. KOŠĆECA "	103
Melita ĐANIĆ	
OBIJEŽAVANJE 740 - OBLJETNICE SLOBODNOG I KRALJEVSKOG GRADA KRIŽEVCI KROZ PROGRAM GRADSKOG MUZEJA I LIKOVNE GALERIJE	105
Miroslav KLEMM	
IZLOŽBA CRKvene UMJETNOSTI I BAŠTINE NOVOMAROFSKOGA KRAJA	109
Nada MATIJAŠKO	
UZ DESETU GODIŠNJICU PODRAVKINOG MUZEJA PREHRANE	110
Martin MATIŠIN	
GODIŠNJAK ZAVIČAJNOG MUZEJA VIRJE	112
Mladen MEDAR	
ECOVAST O OČUVANJU ARHITEKTONSKOG NASLJEDA	113
Ljerka PERČI	
POSJETITELJ IZ ARGENTINE	115
Smiljana PETR-MARČEC	
IZLOŽBA "ZRINSKI U MEDIMURJU"	116
Hrvoje PETRIĆ	
"PODRAVSKI ZBORNIK" 1992.	116
Anita ŠESTANJ-PERIĆ	
PRIZNANJE UHTA-e GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	117
Josip ŠTIMAC	
MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA U NOVOM USTROJSTVU	118
Gordana KOVAČIĆ	
IN MEMORIAM IVANU GENERALIĆU	119

DJELATNOST MUZEJA I MUZEALACA

IZLOŽBE (1992)	121
AKCIJE (1992)	124
IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA (1992)	127
PUBLICISTIČKA DJELATNOST MUZEALACA (1992)	129

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Sveti Ivan Zelina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje.

Broj 16 / 1993.

Godina XVI

Uređivački odbor:

Antica Bregović (GMV), Erika Nađ—Jerković (MMČ), Vladimir Kalšan (MMČ), Lidija Plavec (MMČ), Smiljana Petr—Marčec (MMČ), Josip Vidović (MMČ)

Tehnička redakcija u Muzeju Međimurja Čakovec:
Vladimir Kalšan, Erika Nađ-Jerković, Josip Vidović

Nakladnik:

Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske

Za nakladnika:

Zoran Homen

Grafička priprema:

»DTP STUDIO« KRIŽEVCI

Nikola Žulj

Tisak:

»GRATA« Bjelovar

Naklada: 650 primjeraka

ISSN 0350 - 9370

»Muzejski vjesnik« izlazi jedamput godišnje.

Rukopisi se ne honoriraju i ne vraćaju.

Za sadržaj i lekturu tekstova odgovorni su autori.

»Muzejski vjesnik« solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske